Gemeente Borne

Bestuurlijke memo

Nummer
26int00234

aan	Van	Opsteller	datum
Gemeenteraad Borne	College van B en W	S. van Capelle	15-1-26

betreft
Voorlopig proces vaststellen nieuwe omgevingsprogramma's inclusief doorkijk

Portefeuillehouder
D. Vermorken

Argumentatie voor aanbieding memo aan de gemeenteraad:
Naar aanleiding van de beeldvormende commissievergadering van 13 januari 2026.

Geachte raadsleden,

Aanleiding
In de beeldvormende commissievergadering van 13 januari 2026 is door wethouder Vermorken toegezegd vóór de oordeelsvormende commissievergadering van 20 januari met een aangepaste tekst van paragraaf 7.6 van de omgevingsvisie te komen, waarin de verantwoordelijkheden en de gewenste samenwerking tussen raad en college bij de vaststelling van de omgevingsprogramma's worden beschreven.

Tekstvoorstel paragraaf 7.6 Omgevingsvisie Samen Borne
Dit tekstvoorstel is uitgewerkt in de raadsmemo 'Aangepaste tekst paragraaf 7.6 Omgevingsvisie Samen Borne' (documentnr. 26int00233). Hierin wordt onder meer het volgende vermeld: '*Ten aanzien van het vaststellen van nieuwe omgevingsprogramma's (als uitwerking van de omgevingsvisie) wordt een proces/werkwijze uitgewerkt en separaat door de raad vastgesteld*'.

Voorstel voorlopig proces
Zoals uit voorgaande tekst blijkt is er op dit moment nog geen definitief nieuw proces/nieuwe werkwijze. Daarom wordt voorgesteld om, in lijn met de benoemde aangepaste tekst en in lijn met de beeldvormende commissievergadering, een voorlopig proces voor nieuwe omgevingsprogramma's vast te stellen. Onder 'Procesvoorstel' (pagina 3) in deze memo treft u dit voorstel aan. Hiermee is de betrokkenheid en invloed van uw gemeenteraad bij de totstandkoming van nieuwe omgevingsprogramma's en het vaststellen daarvan geborgd.

Daarbij wordt voor de volledigheid opgemerkt dat uw gemeenteraad jaarlijks besluit over de kadernota (indien extra middelen vereist zijn) of in de programmabegroting (indien een omgevingsprogramma binnen bestaande middelen wordt opgesteld), waarin wordt aangegeven welke omgevingsprogramma's het college voornemens is op te stellen. Deze documenten komen onder andere tot stand door afweging van politieke prioriteit, wettelijke verplichtingen en beschikbare financiële en ambtelijke capaciteit.

Het kan dan ook zijn dat uw gemeenteraad – los van onderstaand voorgesteld voorlopig proces – op een andere wijze wordt betrokken bij een omgevingsprogramma of uitwerking van elementen van de omgevingsvisie die geen onderdeel van een omgevingsprogramma uitmaken, omdat bepaalde financiële middelen nodig zijn. Bijvoorbeeld voor aanpassingen in de openbare ruimte of inzake een grondexploitatie. Het kredietrecht ligt immers bij de gemeenteraad.

Doorkijk eerste omgevingsprogramma's

Voor een aantal thema's wordt verwacht dat deze binnenkort in de vorm van omgevingsprogramma's worden opgepakt of wordt hier al aan gewerkt. Voor de volledigheid informeren wij u hier over. Het gaat hierbij in ieder geval om de volgende thema's:

1. Volkshuisvesting. Een verplichting hiervoor is er als de Wet versterking regie volkshuisvesting is aangenomen. Deze is momenteel in behandeling is bij de Eerste Kamer. Het Volkshuisvestingsprogramma is tevens vermeld in de programmabegroting 2026. Hierin worden onder meer de plannen (opgave, locaties, doelgroepen, wonen en zorg) uitgewerkt. Momenteel wordt hieraan al gewerkt. Het streven is dan ook om dit jaar een concept-(deel)programma wonen, zorg en welzijn af te ronden, als onderdeel van het uiteindelijke Volkshuisvestingsprogramma.
2. Water en Riool. Dit is eveneens genoemd in de programmabegroting 2026 en bevat de investeringen in waterhuishouding en riolering. Een dergelijk omgevingsprogramma is ook van belang ter onderbouwing van de rioolheffing. Het is daarom wettelijk verplicht om een actueel plan op dit gebied te hebben.

Daarnaast is er een intentie om, onder andere samen met andere gemeenten in Zuidoost Twente, te starten met een omgevingsprogramma voor het Buitengebied. Dit zijn dezelfde gemeenten die ook aan tafel zitten bij de gesprekken over de Toekomst van het Overijssels Platteland in het gebied Zuidoost Twente. De provincie moedigt dit aan middels een subisidie.

Procesvoorstel

U wordt voorgesteld het in het zwarte kader opgenomen (voorlopige) proces vast te stellen voor het vaststellen van nieuwe omgevingsprogramma's. Dit kan worden gevolgd totdat een nieuw proces/nieuwe werkwijze is uitgewerkt en hierover positief is besloten door uw gemeenteraad.

Het proces biedt de mogelijkheid aan uw gemeenteraad om de aanpak ten aanzien van een omgevingsprogramma te bespreken en ons college kennis te geven van uw eventuele wensen en bedenkingen, zodat deze door het college kunnen worden betrokken bij de uitwerking van en besluitvorming over een omgevingsprogramma. Wel vergroot dit proces de doorlooptijd van de totstandkoming van een omgevingsprogramma.

Proces vaststellen nieuwe omgevingsprogramma's

Voorgenomen aanpak omgevingsprogramma

Het college van B&W informeert de gemeenteraad voorafgaand aan het opstellen van een nieuw omgevingsprogramma over de voorgenomen aanpak, waaronder in ieder geval over:

1. de wijze van participatie van inwoners en eventuele andere belanghebbenden;
2. de scope van het omgevingsprogramma;
3. de middelen die nodig zijn voor de uitvoering;
4. de planning; en
5. of en op welke wijze de gemeenteraad tussentijds inhoudelijk en/of procesmatig geïnformeerd wordt over de voortgang van het opstellen van het omgevingsprogramma.

Een dergelijke aanpak wordt standaard geagendeerd voor een vergadercyclus, zodat de gemeenteraad zich hierover kan uitspreken. In het geval op dit moment al aan een omgevingsprogramma gewerkt wordt, dan zal het college de gemeenteraad hierover binnenkort informeren.

Vaststelling omgevingsprogramma

Het college is wettelijk bevoegd om een omgevingsprogramma vast te stellen. Deze bevoegdheid is niet overdraagbaar. Daarom zal het college de gemeenteraad het concept-omgevingsprogramma voor vaststelling middels een raadsvoorstel toezenden, met het verzoek daarbij wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen. Dit voorafgaand aan de besluitvorming van het college over de definitieve vaststelling van een omgevingsprogramma.